

Recep Tayyip Erdogan (Istanbul, 1954) és el primer ministre de Turquia. En aquesta entrevista el cap del Govern turc dóna explicacions sobre alguns dels temes candents que afecten el seu país, com les negociacions per a l'ingrés en la Unió Europea, el paper de l'Islam, així com les relacions amb l'Iran i les reivindicacions del poble kurd.

Senyor primer ministre, el món està alarmat per les ambicions nuclears iranianes, especialment després de l'anunci que ara ja són capaços d'enriquir urani a nivell industrial. Compartiu els temors occidentals davant la possibilitat que Teheran pugui fabricar la bomba nuclear?

—Estem en contra de l'armament nuclear, tant si està en mans de l'Iran com si el té Israel o qualsevol país occidental. Però, òbviament, a alguns estats se'ls permet de tenir armes de destrucció massiva, i a d'altres no. Si l'energia nuclear es fa servir per al bé de la humanitat, aleshores hi estem d'acord. Però si és per a raons destructives, no. El ganivet en mans de l'assassí pot matar, però en mans del metge pot curar.

—Creieu que Iran persegueix només l'ús civil de l'energia nuclear?

—Per ara, només puc contestar el que em diuen. Vaig parlar diverses vegades amb el president iranià Mahmud Ahmadinejad sobre això —també perquè m'ho van demanar França, el Regne Unit i la cancellera alemanya Angela Merkel. Sempre diu que la farà servir en benefici de la seua gent. Per ara he d'acceptar aquestes paraules, sense inferir-ne res.

—Com més pressiona la comunitat internacional l'Iran, Turquia desenvolupa uns lligams més amistosos amb Teheran. Doneu suport a les sancions contra aquell país?

—Si el programa nuclear només serveix per finalitats civils, aleshores la imposició de sancions és una mesura equivocada. De bon començament ja vaig dir que seria millor la via diplomàtica.

—Ara fa tres setmanes, el Consell de Seguretat de les Nacions Unides va decidir enfortir les sancions contra l'Iran. Penseu que va ser un error?

—El Consell de Seguretat va prendre aquesta decisió basant-se únicament en les seues proves. En primer lloc ens agradaria saber exactament el que im-

“Si la Unió Europea no ens vol, que ho diga ara”

plica l'embargament i quins països s'hi afegiran.

—Com a veí de l'Iraq, compartiu la preocupació de la comunitat internacional sobre una possible desintegració de l'estat multiètnic. Però també us queixeu d'un problema en particular: els combatents del PKK (Partit dels Treballadors de Kurdistan) que s'amaguen al nord del país.

—Doncs sí, malauradament aquests terroristes hi han trobat un lloc segur. Ens ataquen des del nord de l'Iraq i introdueixen armes i terroristes al nostre país. Ja vam enviar una nota diplomàtica al Govern de Bagdad. Esperem que enceten accions fermes contra aquests terroristes, o haurem d'acollir-nos al dret de defensar-nos-en.

—El vostre cap d'estat major, Yasar Büyükanit, acaba de demanar públicament una intervenció militar. Esteu pensant seriosament a enviar l'exèrcit al nord de l'Iraq?

—Ja fa anys que esperem pacientment. Segons el dret internacional, tenim dret a garantir la nostra seguretat nacional. Quan els kurds iraquians fugien de Saddam Hussein, els vam acollir a casa nostra. És una altra raó per la qual trobem que no es pot concebre que estiguen facilitant amagatalls a terroristes.

—Sota el vostre lideratge, Turquia reemergeix com a poder regional fort —heu intensificat les relacions amb els estats àrabs i islàmics i participeu regularment en les cimeres de la Lliga Àrab. Al mateix temps, però, sembla que traverseu una crisi de relacions amb els Estats Units i Europa. Turquia està en procés de passar d'estar alienat geopolíticament amb Occident, a estar-ho amb l'Orient?

—No ho entenc. Quan enfortim les relacions amb els estats del Golf, quan cooperem amb els àrabs, tothom ens pregunta si busquem una nova ubicació geopolítica. Però, tant al Pròxim Orient com al Golf, hi ha productes alemanys, britànics i francesos arreu. Les relacions alemanyes amb aquests estats són molt bones, i també ho són les angleses i les franceses. És que això els converteix en països d'orientació àrab? El món sencer és un mercat lliure i obert. Cap estat pot existir sense els altres.

—Però el llenguatge que feu servir per descriure les vostres relacions, per exemple, amb l'Aràbia Saudita, és molt cridaner: “No ens lliga l'amistat, sinó la germanor, com a gent de la mateixa civilització.”

—Què hi ha de dolent? Tots volem una aliança de civilitzacions, o no? Turquia i Espanya copresidim una iniciativa a les Nacions Unides que porta aquest nom. Turquia és la porta d'Europa a Orient, i la porta d'Orient a Europa. Tenim una funció de pont que Europa no hauria de subestimar.

—Turquia té cap altra alternativa que no siga Europa?

—Mireu, un 60 per cent del comerç turc és amb la UE, i no amb els estats del Golf; un 10 per cent amb els EUA; un 6 per cent amb la Xina, i la resta amb altres països. No oblideu que el camí de Turquia envers Europa va començar l'any 1959. Però ens n'han anat apartant, d'aleshores ençà. Malgrat tots els obstacles, ningú no ens

desviarà ni un sol pas del nostre camí cap a Europa.

—**Com a conseqüència de la frustració, però, la població turca s'allunya cada vegada més d'Europa.**

—Malauradament, els nostres amics europeus instiguen aquesta visió negativa amb determinades afirmacions descoratjadores. Quan va començar la ronda de negociacions l'any 2005, el 70 per cent dels ciutadans turcs estaven a favor de la UE; avui dia només el 50 per cent. Si pregunteu si volen que Turquia esdevinga un estat membre de la UE, del 60 al 65 per cent diran que sí. Però si pregunteu: 'Creieu que Europa acceptarà Turquia?', el 60 per cent dirà que no.

—**I què en dieu, vós?**

—Volem que se'ns apliquen els mateixos criteris que als altres països. Si ens compareu amb alguns dels altres membres recentment incorporats a la UE, els nostres resultats, especialment en termes econòmics, són molt millors.

—**Turquia vol una confirmació, avui, del fet que algun dia esdevindrà un membre de la Unió Europea?**

—Ens agradaria poder comptar amb una nova data límit, un programa, un calendari de negociacions. Amb això, si més no, Europa demostraria al nostre poble que és sincera.

—**Quina data heu pensat?**

—Podríem establir el 2014 o 2015 com a data d'ingrés a la UE. Però, sobretot, el que voldria és que foren honestos: si la Unió Europea no ens vol, que ens ho diga ara, i clarament. Si no ens hi volen, aleshores cap dels dos costats negociadors no haurà de perdre més el temps. Europa, què vol ser, una aliança de civilitzacions o un club cristià? Si vol ser això primer, Turquia n'hauria de formar part.

—**Brussel·les es queixa de l'alentiment del ritme de les reformes a Turquia. Per exemple, encara teniu l'infame article 301, que considera delictiu "insultar la identitat nacional turca" i que limita la llibertat d'opinió. La UE també reclama que la llibertat religiosa siga completa.**

—A Turquia, les minories religioses tenen més drets que a Europa. Quin aspecte de la seua fe no poden exercir? Que potser destruïm les seues esglésies?

—**Les esglésies no poden ser propietàries de béns immobles, i per tant no són entitats legals. Moltes comunitats**

cristianes han vist com els expropiaven l'església.

—Vam canviar la llei urbanística. Abans, només hi havia "mesquites", però ara hi ha "llocs de culte". S'obren noves esglésies. Volem canviar la llei d'institucions religioses, però el president no la va signar. L'hem tornada a enviar al Parlament. Els tribunals han començat a retornar propietats a les minories que ho han reclamat.

—**Com és que encara està prohibit que les esglésies formen nous capellans? La Unió Europea reclama la reobertura del seminari ortodox grec de l'illa de Halki, prop d'Istanbul.**

—Si no ens accepten a la UE per culpa de Halki, que així siga! És diferent. Tenim problemes amb la llei turca, en aquest cas. Abans era un institut, però ara volen transformar-lo en una mena d'universitat, cosa que el consell d'universitats no permet.

—**Com és que els autors turcs encara són jutjats per l'article 301?**

—Ja veig que esteu influïts per la premsa turca! Per favor, reviseu quants han estat sentenciats o quants estan a la presó per aquest article.

—**Sí que n'han condemnat alguns. El periodista assassinat, Hrant Dink, que tenia arrels armènies, va ser condemnat a llibertat vigilada.**

—Em vaig reunir amb els escriptors que diuen que l'article 301 hauria de ser abolit. Els vaig preguntar: voleu que siga més fàcil desacreditar l'estat, el Parlament o el primer ministre? Estic a favor de la crítica, però no dels insults. A Europa hi ha lleis semblants—però, en aquest cas, estem parlant de la condició de turcs, no de la nació alemanya.

—**A Alemanya, el que fem és protegir l'estat, no la "condició de ser alemanys". O siga, que no voleu canviar l'article 301?**

—No ho crec. Aquest article també estableix el dret a criticar.

—**Després del canceller Gerhard Schröder, un apassionat en favor de**

Món | Turquia

la integració de Turquia a la UE, ara us les heveu amb Angela Merkel, actualment presidenta de la Unió, que va dir que només estava d'acord amb una "associació privilegiada" amb Turquia. Esteu satisfet del lideratge germànic de la UE amb Merkel?

—Sincerament, n'esperava molt més. Amb Alemanya, tenim unes relacions especials que no es poden comparar amb cap altre país europeu. Hi tenim un parentiu. Hi ha almenys 50.000 alemanys vivint a la Riviera Turca, i quan l'equip nacional alemany juga a futbol, nosaltres els animem.

—Què més hauríeu esperat? Com a mínim, amb la presidència alemanya s'ha obert un nou capítol negociador envers la integració.

—I se n'havien d'haver obert tres més. Però en total n'hi ha 35! Pense que podríem haver anat a un ritme més ràpid. El mes de desembre passat—

—Quan les negociacions van quedar parcialment suspeses com a conseqüència de l'incident amb Xipre...

—...Alemanya ens podria haver donat més suport. La decisió va ser molt decebedora per nosaltres.

—La carrera per l'influent càrrec de president turc comença aquesta setmana. Hi concorrereu?

—No hi estic decidit. Ho estic consultant amb el meu partit, amb membres del Parlament i també amb organitzacions no governamentals. El 18 d'abril, quan torne de Hanover, hi haurà una altra reunió del partit, i aleshores faré pública la decisió.

—Potser el mocador de la vostra esposa, el hijab, hi és un obstacle.

—No, no ho veig com un obstacle. La nostra Constitució diu qui és elegible com a president, però no esmenta el mocador. Això també hauria de ser expressió de llibertat religiosa.

—Ho dieu com si no creara cap conflicte. Però, de fet, a Turquia hi ha una estricta prohibició de mocadors a les escoles, a les universitats i al funcionariat. El president actual, Ahmet Necdet Sezer, no convida la vostra esposa Emine a les recepcions.

—Hi ha hagut moltes injustícies amb moltes dones, incloent-hi la meua, en aquest sentit. Fins que no vam accedir al poder, les dones amb el mocador podien acudir a les visites als presidents, incloent-hi Sezer. Però quan vam guanyar les eleccions no ens hi va convidar. Aquesta discriminació no té cap base legal.

—Però vós vau prometre als vostres votants religiosos que flexibilitzaríeu la prohibició del mocador, o no?

—No. Per mi, no és una qüestió de vots, és una qüestió de llibertat. Vaig dir que cal un consens entre la societat i les institucions públiques, per tal de resoldre aquest problema. Les meues pròpies filles no van poder estudiar a Turquia per culpa del mocador, i van haver d'anar-se'n als Estats Units.

Annette Grossbongardt

Joachim Preuss

© Der Spiegel - EL TEMPS

Traducció: Maite Insa

Museus de Solsona

3 PER 2

MUSEU
DIOCESÀ I
COMARCAL
DE
SOLSONA

MUSEU
DEL GEL
de Solsona

MUSEU
DEL GANIVET
I
EINES DE TALL

Ajuntament de Solsona

Solsona
3
MES
Cultural

Solsona
Govern i Tradició

Informa-te'n a www.ajsolsona.net o bé al tel. 973 48 00 50